

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.95

(Prot. Nr.44, 29§)

2007. gada 1.augustā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.1505/07/06/20

Par SIA „Tapeks” un SIA „Berģu placis” apvienošanos

Konkurences padome 26.06.2007. saņēma SIA „Tapeks” un SIA „Berģu placis” ziņojumu par apvienošanos (turpmāk – Ziņojums).

Konkurences padome Ziņojumā konstatēja nepilnības, tādēļ 06.07.2007. tika nosūtīta vēstule Nr.1597 SIA „Tapeks” ar lūgumu papildināt Ziņojumu ar iztrūkstošo informāciju atbilstoši Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumos Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi) noteiktajām prasībām.

11.07.2007. tika iesniegti visi nepieciešamie papildinājumi Ziņojumam atbilstoši Noteikumos noteiktajām prasībām. Līdz ar to par pilnīga Ziņojuma datumu, kad Ziņojums iesniegts Konkurences padomē, ir uzskatāms 11.07.2007.

11.07.2007. Konkurences padome SIA „Tapeks” nosūtīja vēstuli Nr.1664, kurā informēja, ka par pilnīga Ziņojuma iesniegšanas datumu ir uzskatāms 11.07.2007.

SIA „Tapeks” ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā ar Reģ.Nr.40003250518, juridiskā adrese – Ganību dambis 25d, Rīgā, LV-1005.

SIA „Berģu placis” ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā ar Reģ.Nr.40003131319, juridiskā adrese – Rožu prospekts 46, Berģi, Garkalnes pagasts, Rīgas rajons, LV-2137.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. SIA „Tapeks” galvenie darbības virzieni ir celtniecības materiālu vairumtirdzniecība un TAPRO veikalu tīkla veidošana celtniecības materiālu izplatīšanai. Tapeks uzņēmumu grupā ietilpst divdesmit viena komercsabiedrība, kuras nodrošina patērētājus ar visu nepieciešamo celtniecības darbiem, celtniecības materiālu un apdares materiālu mazumtirdzniecībā, kā arī sniedz padomus būvniecībā un informē par jaunumiem nozarē. Rīgā un Rīgas rajonā atrodas astoņi SIA „Tapeks” būvmateriālu veikali.

2. SIA „Berģu placis” galvenie darbības virzieni ir būvmateriālu mazumtirdzniecība un nekustamā īpašuma apsaimniekošana. SIA „Berģu placis” nepieder meitas uzņēmumi.

Konkrētais tirgus

3. Būvmateriālu mazumtirdzniecības tirgus ir izdalāms atsevišķā konkrētās preces tirgū, jo pastāv atšķirības starp būvmateriālu vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības tirgu. Starp abiem minētajiem preču tirgiem pastāv ievērojamas pieprasījuma atšķirības, jo vairumtirgotāji iepērk precī daudz lielākos apjomos un plašākā sortimentā nekā mazumtirgotāji. Abiem minētajiem tirgus līmeņiem pastāv arī atšķirīga cenu politika par kādu vairumtirgotāji un mazumtirgotāji iepērk būvmateriālus. Turklāt katrā gadījumā ir savs gala patērētājs, mazumtirdzniecībā – pārsvarā fiziska persona savam patēriņam, savukārt vairumtirdzniecības patēriņš ir komercdarbības nodrošināšanai.

Var secināt, ka konkrētā apvienošanās būtiski neietekmēs vairumtirdzniecības tirgu, bet galvenokārt skars mazumtirdzniecības tirgu.

Līdz ar to saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu konkrētās preces tirgus lietā ir būvmateriālu mazumtirdzniecības tirgus.

Ģeogrāfiskais tirgus

4. Nosakot ģeogrāfisko tirgu mazumtirdzniecības līmenī, tika ņemti vērā līdzīgie konkurences apstākļi gan pieprasījumam, gan piedāvājumam, gan arī cenu noteikšanai. Kā papildus izvērtējuma avots, ģeogrāfiskā tirgus noteikšanai būvmateriālu mazumtirdzniecības tirgū, tika izmantota informācija par tirdzniecības plūsmu, kas balstīta uz attiecīgās statistikas izvērtēšanu konkrētajā administratīvajā teritorijā.

Izvērtējot klientu, t.i., pieprasījuma pārvietošanās iespējas, tika secināts, ka tā ir iespējama un ir atkarīga no transporta līdzekļu pieejamības patērētāju pārvietošanai pie preču pārdevējiem un transporta izmaksu apmēra. Konkurences tiesībās ģeogrāfiskā tirgus noteikšanā tiek pieņemts, ja transporta izmaksas noteikta daudzuma preču iegādei citā teritorijā nebūs mazākas par izmaksām, kas saistītas ar preces cenas paaugstināšanos lokālajā tirgū, tad patērētājiem nebūs ekonomiski izdevīgi iegādāties šo precī ārpus vietējā tirgus.

Konkrētā ģeogrāfiskā tirgus robežas ir tieši atkarīgas no barjerām un šķēršļiem, kas ierobežo patērētāju iespējas piedalīties preces iegādē visā Latvijas teritorijā. Izvērtējot transporta izmaksu ietekmi uz ģeogrāfiskā tirgus lielumu, tika secināts, ka tām ir būtiska ietekme.

Konkurences padome iepriekšējās lietās¹ ir secinājusi, ka būvmateriālu mazumtirdzniecībā konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir nosakāms vienas pilsētas administratīvās teritorijas un attiecīgā rajona robežās.

Līdz ar to saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu konkrētais ģeogrāfiskais tirgus lietā ir Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas un attiecīgā rajona robežās.

Ņemot vērā augstāk minēto, Konkurences padome secina, ka saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu konkrētais tirgus lietā ir būvmateriālu mazumtirdzniecības tirgus Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas un rajona teritorijas robežās.

5. Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to Ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;

2) apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

¹ skat. Konkurences padomes 05.02.2007. lēmumu Nr.4. un 17.05.2007.lēmumu Nr.45, www.kp.gov.lv

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums Latvijā 2006.gadā, kas aprēķināts, ņemot vērā Noteikumu 12. un 13.punktu, bija LVL (*).

To veidoja Tapeks grupā ietilpstošo komercsabiedrību apgrozījums LVL (*) un SIA „Berģu placis” apgrozījums no aktīvu izmantošanas būvmateriālu mazumtirdzniecībā, kas 2006.gadā bija LVL (*).

Līdz ar to minētās apvienošanās sakarā izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā noteiktais apgrozījuma kritērijs Ziņojuma iesniegšanai Konkurences padomē.

6. SIA „Tapeks” un „Berģu placis” apvienošanās tiks īstenota pēc Konkurences padomes atļaujas saņemšanas t.i. puses noslēgs pirkuma līgumu, uz kura pamata SIA „Tapeks” pērk, bet SIA „Berģu placis” pārdos daļu tās aktīvu, kā arī noslēgs nomas līgumu, uz kura pamata SIA „Tapeks” uz 10 gadu termiņu iegūs nomā SIA „Berģu placis” esošo nekustamo īpašumu (Rožu prospektā 46, Berģi, Garkalnes pagastā, Rīgas rajonā), kurā plāno atvērt TAPRO tīkla veikalu (nodarboties ar būvmateriālu un kokmateriālu mazumtirdzniecību).

Savukārt, SIA „Berģu placis” iegūs iespēju pārstrukturizēt savu uzņēmējdarbību, par pamatdarbības veidu izvirzot sava nekustamā īpašuma iznomāšanu, iegūstot stabilu, maksātspējīgu nomnieku savam nekustamajam īpašumam. Tomēr SIA „Berģu placis” turpinās nodarboties ar būvmateriālu mazumtirdzniecību blakus esošajā laukumā (Rožu prospekts 48, Garkalnes pagasts, Rīgas rajons).

Ņemot vērā iepriekš minēto, darījums ir uzskatāms par tirgus dalībnieku apvienošanu Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3. punkta izpratnē.

7. Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju Rīgas pilsētā un tās rajonā būvmateriālu mazumtirdzniecībā komercdarbību veic aptuveni 170 veikali, savukārt trīs lielākie tirgus dalībnieki ir: SIA „Nelss”, SIA „DEPO DIY” un SIA „RAUTAKESKO”.

Pēc Konkurences padomes rīcībā esošajām ziņām mazumtirdzniecības apgrozījums Rīgā un Rīgas rajona teritorijā 2006.gadā SIA „Nelss” bija (*) LVL, SIA „DEPO DiY” bija (*) LVL, bet a/s „RAUTAKESKO” (*) LVL. Savukārt SIA „Tapeks” mazumtirdzniecības apgrozījums Rīgā un Rīgas rajona teritorijā 2006.gadā bija (*) LVL (apgrozījumā ir iekļauti SIA „Aile” veikalu apgrozījums – (*) LVL, taču jāņem vērā, ka SIA „Aile” un SIA „Tapeks” apvienojās šī gada sākumā), bet SIA „Berģu placis” apgrozījums, kā jau iepriekš norādīts, bija (*) LVL.

Minētā apvienošanās darījuma ietvaros netieši palielinās SIA „Tapeks” tirgus daļa, turklāt tā tiks arī netieši palielināta otra paralēli notiekošā apvienošanās darījuma rezultātā, kurā SIA „Tapeks” iegūs vēl vienu būvmateriālu mazumtirdzniecības veikalu SIA „Būvlietu centrs” (Maskavas ielā 438, Rīgā).

Minētajā konkrētajā tirgū konkurenci var raksturot kā oligopolistisku, jo tajā darbojas vairāki salīdzinoši līdzīgi pēc apgrozījuma tirgus dalībnieki. Tā kā pievienojamā tirgus daļa ir neliela, apvienošanās neradīs izmaiņas konkrētajā tirgū.

Izvērtējot Ziņojumā un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome secina, ka pēc apvienošanās SIA „Tapeks” neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis nevienā no konkrētajiem tirgiem, kā arī netiks būtiski samazināta konkurence būvmateriālu mazumtirdzniecības tirgū Rīgas pilsētas un rajona teritorijā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas 1.punktu, 16.panta ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Tapeks” un SIA „Berģu placis” apvienošanos, kas paredzēta SIA „Tapeks” iegūstot daļu SIA „Berģu placis” aktīvu, vienlaicīgi iegūstot arī tiesības izmantot daļu no SIA „Berģu placis” aktīviem.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

T.Jefremova